LEGEARTIS
ИНГ-ПРО

ПРОПИСИ У ПРАКСИ

ISSN 2406-1085
Број 56 / мај 2017.

ИНГ-ПРО

25 ГОДИНА ПОСТОЈАЊА

ИЗДВАЈАМО:

Врсте огласа у јавним набавкама

Поступак утврђивања запослених за чијим је радом престала потреба у основним и средњим школама

Одузимање возила од савесног власника при изрицању мере безбедности одузимања предмета у судској пракси

Радни однос на одређено време у Закону о раду

Појам и поступак по тужбама за недозвољеност извршења

Обавеза плаћања накнаде за одводњавање и пракса Управног суда

ЈАВНЕ НАБАВКЕ • РАДНИ ОДНОСИ • ГРАЂАНСКО ПРАВО • ПРИВРЕДНО ПРАВО • УПРАВНО ПРАВО • КРИВИЧНО ПРАВО

www.propisiupraksi.rs • www.legeartis.rs

25

ГОДИНА ПОСТОЈАЊА

ИНГ-ПРО

С НАМА НЕМА ЛУТАЊА

LEGE ARTIS ИНГ-ПРО

ПРОПИСИ У ПРАКСИ

www.legeartis.rs

ISSN 2406-1085
Година V, број 56, МАЈ 2017.

Оснивач и издавач:
ИНГ-ПРО
Издавачко-графичко д.о.о.
Београд, Веле Нигринове 16а

За оснивача и издавача:
Горан Грчић и Владимир Здјелар

Главни и одговорни уредник Редакције:
Јован Матијашевић

Главни и одговорни уредник часописа:
Ана Фулетин

Сарадници:
Биљана Антић
Дејан Гавриловић
Драгана Станковић Николић
Драган У. Калаба
Јован Ристић
Марина Антић
Никола Пантелић
Саша Кулић
Снежана Богдановић
Снежана Марјановић

Технички уредник:
Милена Станковић

Лектура:
Милица Радованчев

Графичка припрема:
Мирослав Арамбашић

Штампа:
Digital art, Београд

Редакција:
Веле Нигринове 16а, 11000 Београд
тел: +381 11 2836 890
факс: +381 11 2836 474
имејл: redakcija@legeartis.rs

Часопис излази једанпут месечно (10 бројева и 1 двоброј у оквиру годишње претплате).

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

34

LEGE Artis : прописи у пракси / главни и одговорни уредник Ана Фулетин. - [Штампано изд.] . - Год. 3, бр. 25 (окт. 2014)- . - Београд : ИНГ-ПРО, 2014- (Београд : Digital art). - 28 cm

Месечно. - Наслов лат., текст ћир.. - Преузима нумерацију електронског издања. - Друго издање на другом медијуму: Lege Artis (Online) = ISSN 2334-6140
ISSN 2406-1085 = Lege Artis (Штампано изд.)

Поштовани претплатници,

У мајском броју часописа у рубрици Управно право обрађена је врло актуелна тема која изазива полемику у стручној а и широј јавности – Обавеза плаћања накнаде за одводњавање и пракса Управног суда.

Тема из области грађанског права обрађена је у тексту о појму и поступку по тужбама за недозвољеност извршења, као и у тексту о валутној клаузули и променљивој каматној стопи у уговору о кредиту кроз судску праксу.

У чланку из области кривичног права обрађена је тема одузимања возила од савесног власника кроз праксу наших судова, али и кроз праксу Европског суда за људска права.

Када су у питању радни односи, скрећемо пажњу на текст који за тему има уговор о раду на одређено време у којем су разрешене недоумице које су се појавиле након последње измене Закона о раду.

Посебну пажњу заслужује и текст о врстама уговора о јавним набавкама.

У овом броју су, осим наведених, обрађене и друге актуелне теме, уз сталне рубрике као што су Портал читалаца, Календар правних аката и Преглед прописа донетих између два броја.

Редакција

Будимо на вези

Часопис *Lege Artis – ПРОПИСИ У ПРАКСИ* отворен је за сва ваша питања, мишљења, конструктивне предлоге, похвале и критике. Можете их упутити ауторима текстова или на имејл редакције часописа **redakcija@legeartis.rs**

Пратите нас:

- **www.legeartis.rs**
- **www.propisi.net**
- **www.ingpro.rs**
- **www.facebook.com/IngProLegeArtis**

Календар важења правних аката

У овој рубрици доносимо преглед прописа који током овог месеца престају да важе (у целости или у делу), односно који одложено ступају на снагу и/или се одложено примењују у целости или у делу:

...пасоша, дипломатског пасоша и ...ик о измени Правилника о обрасцу..., бр. 9/16 од 5. 2. 2016. године, а ступио ...ца, објављен у „Сл. гласнику ... године

– примењује се од 13. маја 2016. године

● Закон о изменама и допунама Закона о поморској пловидби, објављен у „Сл. гласнику РС", бр. 18/15 од 13. 2. 2015. године, а ступио је на снагу 21. 2. 2015. године

– одредбе члана 16. ст. 6. и члана 20. овог закона примењиваће се од 1. јуна 2016. године

● Правилник о измени и допуни Правилника о реглоскопима, објављен у „Сл. гласнику РС", бр. 49/15 од 5. 6. 2015. године, а ступио је на снагу 13. 6. 2015. године

– одредба члана 2. овог правилника важи до 1. јуна 2016. године

● Закон о енергетици, објављен у „Сл. гласнику РС", бр. 145/14 од 29. 12. 2014. године, а ступио је на снагу 30. 12. 2014. године

– одредбе члана 98. ст. 1. тач. 1) до 3), члана 99. и члана 225. ст. 1. тач. 1) до 3) и члана 225. ст. 4. овог закона се примењују од 1. јуна 2016. године

● Закон о потврђивању Европске оквирне конвенције о прекограничној сарадњи између територијалних заједница или власти, објављен у „Сл. гласнику РС – Међународни уговори", бр. 2/16 од 8. 2. 2016. године

– Конвенција ступа на снагу 16. јуна 2016. године

● Закон о потврђивању Амандмана на Конвенцију о процени утицаја на животну средину у прекограничном контексту, објављен у „Сл. гласнику РС – Међународни...

КАЛЕНДАРИ...

- ВАЖЕЊА ПРАВНИХ АКАТА
- ДОГАЂАЈА

СУДСКА ПРАКСА И СЛУЖБЕНА МИШЉЕЊА

ПРОПИСИ У ПРАКСИ

Недостојност за наслеђивање

У склопу сасвим новог формата овог броја можете пратити у нашем часопису доносећи неке карактеристичне случајеве из судске праксе, а ко... недостојност за наслеђивање.

...остојност за наслеђ... РС", бр. 46/95, 101/03 – Одлука УС РС и 6/15)

...лан 4.

Не може наследити на основу закона... штања, нити стећи какву корист из завештања (недостојан је):
1) онај ко је умишљајно усмртио оставио... покушао;
2) онај ко је принудом, претњом или прев... оставиоца да сачини или опозове завештање или неку његову одредбу, или га је у... чио;
3) онај ко је у намери спречавања оставочев... воље уништио или сакрио његово завештање, или га је фалсификовао;
4) онај ко се теже огрешио о законску обавезу из... оставиоца, или му је ускратио нужну помоћ.

Суд на недостојност пази по службеној дужности.

О недостојности за наслеђивање суд води рачуна по службеној дужности, али је терет чињеничне тврдње и доказа да ова недостојност постоји, на странци која то тврди.

Из образложења:

„Разлози ревизије о погрешној примени материјалног права нису основани. Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је ванбрачни син пок. А. М. Свог оца је упознао када је имао 10 година. До 1992. године имао је ретке контакте са оцем, а од те године никако. Брига о оцу са његове стране није изостала његовом кривицом. Није се теже огрешио о обавезе издржавања, нити му је ускратио нужну помоћ. Нису постојали ни други разлози који би указивали на недостојност за наслеђивање оца. Тужилац није умишљајно усмртио свога оца, нити је то покушао. Између њих је било само свађе. Није се теже огрешио о законске обавезе издржавања према њему. Преко ...оца је примао ...ије мајке, а пок. А. М. издржавање није ...требно. Не може се говорити ни о ускр... помоћи оставиоцу, јер то не произилази ...изведених доказа.

Код овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови правилно закључују да нема основа за примену члана 4. Закона о наслеђивању који регулише појам недостојности за наслеђивање. Према ставу 1. тач. 1) овог члана, не може се наследити на основу закона или завештања нити стећи какву корист из завештања (недостојан је), онај ко је умишљајно усмртио оставиоца, или је то покушао. Према тачки 4. овог члана, недостојан је онај ко се теже огрешио о законску обавезу издржавања, или ускратио нужну помоћ. Према ставу 2. овог члана, суд на недостојност пази по службеној дужности. У конкретном случају, истакнути разлози за недостојност тужиоца да наследи свог оца, сада пок. А. М., нису испуњени. У току поступка у прилог ових својих тврдњи тужила није пружила одговарајуће доказе. Зато је суд о постојању (непостојању) тих

ПОСТАВИТЕ ПИТАЊЕ НАШЕМ АУТОРУ, НАСТОЈАЋЕМО ДА ОДГОВОРИМО НА СВАКО ОД ЊИХ

Негативне референце у ...следње измене и допуне ...набавки

...15. године донеле су собом... о јавним набавкама из августа ... негативним референцама о ко... ...мо говорити у овом тексту

Милош Јовић
саветник у Управи за јавне набавке
budzeti@legeartis.rs

Кад су у питању јавне набавке, појам ...ференце има двоструки појавни ... У случају кад одређује додатне ... ...ће у поступку јавне набавке... ...ти од... пословног капацитета... ...а у реализац... ...та набавке, односно је у претходном ... испоручивао добра, извршавао услуге или ... дио радове који су предмет конкретне јавне набавке. Тада је реч о **пословним референцама**. Оне које би се условно речено могле назвати **позитивним референцама**. И док је у том случају реч о референцама које понуђача квалификују за добијање уговора о јавној набавци, негативне референце су оне које га могу дисквалификовати из „трке" за добијање уговора.

Институт **негативне референце** установљен је ради обезбеђивања поузданијег и солиднијег уговорног партнера наручиоца, а што је претпоставка целисходнијег и рационалнијег трошења јавних средстава. На тај начин, санкционишу се понуђачи који не извршавају своје обавезе у поступку јавне набавке или уговорне обавезе или их не извршавају на уговорен начин и под уговореним условима. С друге стране, будући да санкција никада није сама себи сврха, управо би свест о могућности да се нађе „на црној листи" код одређеног наручиоца, требало да понуђача додатно мотивише на озбиљнији, професионалнији и пословнији приступ извршавању сопстве...

...авним набавкама из 2008. године. Сходно ...да важећим прописима, наручиоци су имали ...ућност да одбију понуду уколико поседују ...каз који потврђује да понуђач није испуњавао ...које обавезе по раније закљученим уговорима ...авним набавкама који су се односили на исти предмет набавке, за период од претходних пет година за радове, односно три године за добра и услуге.

Закон о јавним набавкама из 2012. године („Сл. гласник РС", бр. 124/12) значајно је проширио обухват негативних референци, установивши их као обавезу за наручиоце, проширујући њихово дејство и на сам поступак јавне набавке (не само на уговоре), те установивши својеврсну „црну листу" понуђача – списак негативних референци.

...следње измене и допуне Закона о јавним ...ама из августа 2015. године („Сл. гласник ...15) донеле су собом **неколико измена ...реч о негативним референцама**:
- не... ...ференца као могућност, не и обавеза з...
- неве... ...угих, таксативно законом ненаведе... ...негативне референце за одређеност ...ој документацији;
- прецизир... ...одног периода који је обухваћен нега... ...ференцом;
- укидање списка... ...их референци.

Можда и **најзначајнија измена** јесте та да наручилац сада више није у обавези, већ има могућност да примени негативну референцу према понуђачу. Како су ове законске измене биле још један корак ближе директивама Европске уније из области јавних набавки, и у овом

(6) Трошкови продатих производа износе 1.250.000,00 динара.Укалкулисана разлика у цени је 25% на цену коштања, што износи 312.500,00 динара (1.250.000,00 × 25%). Обрачунати ПДВ по општој стопи износи 312.500,00 динара, од чега на цену коштања 240.000,00 250.000,00 (1.250.000,00 × 20%) и ПДВ на разлику у цени 62.500,00 (312.500,00 × 20%).

(7) Купцу су фактурисани спортски дресови са обрачунатим ПДВ-ом у износу од 1.875.000,00 дин.

(8) Купац је извршио плаћање фактуре у целости у износу од 1.875.000,00 динара.

(9) Треба извршити затварање свих конта класе 9 – Обрачун трошкова и учинака.

(10) Треба саставити Извештај о стању залиха производње на крају обрачунског периода.

(11) Треба прокњижити својење почетног стања залиха производње на коначно стање залиха производње на крају обрачунског периода на бази података из Извештаја о стању залиха производње на крају обрачунског периода.

Напо...ених производа од 1.250.000,00 динара израчунати су на бази цене ...а (682 комада × 1.832,... динара по комаду), док је продајна цена спортских дресова од ...000,00 динара по комаду изра...ата у износу од 2.500,00 динара (750 × 2.500,00).

Књижење:

Р. бр.	Конто			Износ	
	дугује	потражује		дугује	потражује
1	2	3		5	6
			...спортски дресови	200.000,00	
			...алиха материјала		200.000,00
1.	910		Сировине и мате...		
			...ријала – спортски дресови		
		9000	Рачун за преузи... спортски дресови	500.000,00	
			...спортски дресови	120.000,00	
За отварање почетног стања 1. 1. 2016. за з...					
1а	9500		Материјали за... ...е залиха недовршене		500.000,00
	9600		Готови про... ...мање залиха готових		120.000,00
		9001	Рачун за ... ...недовршене производње и готових производа 1. 1. 2016. године на ... ...тих залиха из финансијског књиговодства		
			...ровине и материјал – спортски дресови	1.000.000,00	
		9010	Рачун за преузимање набавке материјала и робе		1.000.000,00
...а примљен материјал у магацин у вези са производњом спортских дресова					
	За	9500			
			Материјал за израду – спортски дресови	680.000,00	
		9100	Сировине и материјал – спортски дресови		680.000,00
...улазне материјала у производњу у току године					

АУТОРСКИ ТЕКСТОВИ СА ОБИЉЕМ КОРИСНИХ ПРИМЕРА И СТРУЧНИХ ТУМАЧЕЊА

У овом броју...

ГРАЂАНСКО ПРАВО

4 Појам и поступак по тужбама за недозвољеност извршења

10 Валутна клаузула и променљива каматна стопа у уговору о кредиту кроз судску праксу

ПРИВРЕДНО ПРАВО

17 Судска пракса привредних судова у вези са комуналним услугама

КРИВИЧНО ПРАВО

24 Одузимање возила од савесног власника при изрицању мере безбедности одузимања предмета у судској пракси

29 Суђење у одсуству – члан 381. Законика о кривичном поступку

УПРАВНО ПРАВО

44 Обавеза плаћања накнаде за одводњавање и пракса Управног суда

ЈАВНЕ НАБАВКЕ И БУЏЕТИ

50 Врсте огласа у јавним набавкама

РАДНИ ОДНОСИ

56 Радни однос на одређено време у Закону о раду

61 Поступак утврђивања запослених за чијим је радом престала потреба у основним и средњим школама

УНАКРСНИ ПОГЛЕД

66 Актуелне недоумице у примени Закона о становању и одржавању зграда (други део)

70 Нови правилници за примену Закона о проценитељима вредности непокретности

РУБРИКЕ

73 Календар важења правних аката

74 Портал читалаца

78 Преглед прописа донетих између два броја

82 ИНГ-ПРО саветовања

Појам и поступак по тужбама за недозвољеност извршења

У тексту који је због обимности подељен у два дела и чији ће други део бити објављен у следећем броју овог часописа, аутор кроз примере из праксе пише о недозвољености извршења. У првом делу ће бити речи о појму и поступку по тужбама за недозвољеност извршења, а у другом делу о разлозима због којих се може поднети тужба за утврђење да је извршење недозвољено

Снежана Марјановић
судија Првог основног суда у Београду, заменик руководиоца парничног одељења и одељења судске праксе
sudski.postupci@legeartis.rs

Закон о извршном поступку („Сл. гласник РС”, број 125/2004 – у даљем тексту **ЗИП**) у члану 23. је предвиђао да **лице** које тврди да у погледу предмета извршења има право које спречава извршење, може све до окончања извршног поступка изјавити приговор првостепеном суду којим тражи да се извршење на том предмету прогласи недопуштеним. Суд је приговор достављао повериоцу и позивао га да се у року од три дана од дана достављања изјасни. Ако треће лице не учини вероватним да у погледу предмета извршења има право које спречава извршење, суд је решењем одбацивао приговор. Суд је током целог поступка могао решењем да упути треће лице чије право **оцени вероватним**, а које је извршни поверилац **оспорио** или се о њему **није изјаснио**, да у року од 15 дана од дана достављања решења **против** извршног **повериоца** покрене парнични поступак ради проглашења недопустивости извршења на том предмету. Извршни **дужник који оспорава** право трећем лицу, **могао је** бити обухваћен тужбом. Против решења о упућивању на парницу није се могла изјавити жалба. Подношење приговора није спречавло даље спровођење извршења.

Парнични поступак је могао бити покренут **и без упућивања** суда према члану 24. ЗИП-а. Лице које је тврдило да у погледу предмета извршења има право које спречава извршење, све до окончања извршног поступка, а без упућивања суда из члана 23, могло је да покрене парнични поступак против повериоца због недопустивости извршења на том предмету. Извршни **дужник који оспорава** право трећем лицу, **могао је** бити обухваћен тужбом. Покретање поступка није спречавало даље спровођење извршења.

Раније важећи Закон о извршењу и обезбеђењу („Сл. гласник РС”, бр. 31/**2011**, 99/2011 – др. закон, 109/2013 – одлука УС, 55/**2014** и 139/2014 – у даљем тексту **стари ЗИО**) у члану 50. је регулисао материју недопустивости извршења на сличан начин. **Лице** које је тврдило да у погледу предмета извршења има право које спречава извршење, могло је све до окончања извршног поступка судији да изјави приговор којим тражи да се извршење на том предмету прогласи недопуштеним. Ако извршитељ спроводи извршење, судија приговор доставља и њему. Судија приговор доставља и извршном повериоцу и извршном дужнику и позива их да се у року од пет радних дана од дана достављања изјасне. Судија је решењем одбацивао приговоре ако треће лице не учини вероватним да у погледу предмета извршења има право које спречава извршење. Судија је током целог поступка могао решењем да упути **треће лице** чије право **оцени вероватним**, а које је извршни поверилац

није још окончан, а суд је правноснажном одлуком утврдио недозвољеност извршења, јавни извршитељ на предлог извршног дужника или трећег лица обуставља извршни поступак и укида решење о извршењу и све спроведене радње.

Ако је **извршење окончано** тако што је извршни поверилац намирен, а главна расправа пред првостепеним судом још није закључена, извршни **дужник** као тужилац има право да **преиначи тужбу** и **без пристанка извршног повериоца** и да захтева да суд обавеже извршног повериоца као туженог да му **врати оно што је примио извршењем** и да му накнади **трошкове извршног поступка**.

Ове одредбе не утичу на права тужиоца према повериоцу из извршног поступка, која се односе на евентуалну накнаду штете, ако је настала као последица спровођења извршења.

Закључак

Закон о извршном поступку у погледу недозвољености извршења предвиђа процедурално значајне новине које су изложене у овом чланку. С обзиром на то да је закон у примени мање од годину дана, потребно је време за анализу учинка ових измена.

Валутна клаузула и променљива каматна стопа у уговору о кредиту кроз судску праксу

У тексту који следи бавимо се бројним случајевима из судске праксе у споровима везаним за уговарање валутне клаузуле и променљиве каматне стопе у уговорима о кредиту

Јован Ристић
новинар-фриленсер и сарадник Удружења банкарских клијената „Ефектива”

Дејан Гавриловић
председник Удружења банкарских клијената „Ефектива”
sudski.postupci@legeartis.rs

Пре него што изложимо развој судске праксе у вези са кредитима са валутном клаузулом – у првом реду кредита индексираних у швајцарским францима – осврнућемо се на све оне разлоге због којих су корисници тих кредита тужили банке, тј. шта су све тражили од судова.

 # Проглашење ништавом наметнуте клаузуле у којој банка себи установљава право да за време отплате, а без закључења посебног анекса, кориснику кредита једнострано повећава променљиву каматну стопу.

Ово једнострано право увећања камате дозвољава се у складу са „променама пословне политике банке”, односно „актима пословне политике банке који регулишу висину и начин обрачуна каматне стопе” односно „основне каматне стопе која се формира на основу трошкова извора финансирања које сноси Банка и тржишних услова пословања”. На страну што су ови банкарски термини нејасни обичном човеку и што се на основу њих не може спознати механизам обрачуна и подизања камата, а самим тим ни прецизно одредити шта све утиче на формирање месечног ануитета и колики је

ће Уставни суд у случају наставка таквог понашања заузети становиште да су наведени уговори подложни раскиду. Слијепчевић је такође упозорио да би се поред Уставног суда у погледу повреде права на правично суђење могао изјашњавати и **Европски суд за људска права у Стразбуру**. Слијепчевић је подсетио да Република Србија има обавезу да општеприхваћена међународна права и уговоре мора непосредно примењивати у правном поретку Србије, а указао је и на Директиву 93/13 ЕЕЗ из 1993. године, која забрањује уговорне одредбе супротне начелу савесности и поштења, као и на Споразум о стабилизацији и придруживању из 2008. У том контексту подсећа на Одлуку Суда Европске уније, Ц 26/13 из 2014, као и Врховног суда Аустрије из 2012, којима је исказан став да је валутна клаузула неодржива уколико доводи до повреде начела савесности и поштења.

У једном од скоријих поступака за раскид уговора о кредиту због битно промењених околности, тужена банка се позвала на право на надокнаду штете, али је суд у пресуди навео да банка током трајања поступка није понудила ниједан доказ да трпи било какву штету (Одлука Привредног суда у Београду, 30 П 2743/2016 од 1. 12. 2016).

Корисницима кредита се досуђује одштета због неоснованог обогаћења на курсним разликама, примене конформне методе и уговарања више стопе затезне камате од законом прописане, а **Апелациони суд је заузео став да није дозвољено уговарати двоструки механизам заштите пласмана кредита кроз истовремено уговарање валутне клаузуле и промењене каматне стопе**.

На послетку је Апелациони суд у Београду од 26. 5. 2016. ударио на распрострањену праксу наплате **банкарских провизија за обраду и праћење кредита**. Суд је навео да банка код уговора о кредиту може да приходује само од камате и позвао се на **одлуку Врховног суда Србије од 19. 1. 2000. године, у којој се јасно наводи да у складу са чланом 1065. ЗОО-а „банка нема право на накнаду трошкова у процентуалном износу од износа кредита који наплаћује месечно уз камату”**.

ИНГ-ПРО ПРОПИСИ.НЕТ

– ЕЛЕКТРОНСКО ПРАВНО ИЗДАЊЕ –

Прописи.нет нуде преко 200.000 докумената – прописе, судску праксу (преко 40.000 сентенци), службена мишљења надлежних министарстава, моделе уговора и обрасце из свих области и коментаре прописа врхунских стручњака. Ту су и калкулатори камата и судских такси, бројне актуелности и много тога још, у јединственом, дневно ажурном интернет издању с међусобно повезаним документима. Прописи.нет функционишу без икакве инсталације, имају бесплатан Мејл-сервис који прати све промене из области пословања коју корисник одабере и доставља му их на мејл. Комфор, тачност и брзина, прегледни менији и једноставно коришћење расположиви су свима у било које доба дана и с било које локације у земљи и свету.

Пратите нас путем интернета на адреси: www.propisi.net

За пробну лицензу и друге информације пишите нам на: office@ingpro.rs
или нас позовите на: 011/2836-820, 2836-821, 2836-822.

Судска пракса привредних судова у вези са комуналним услугама

У наставку дајемо примере нове судске праксе привредних судова у вези са комуналним услугама

Редакција ИНГ-ПРО

kompanijsko.pravo@legeartis.rs

ПОВЕРАВАЊЕ ОБАВЉАЊА КОМУНАЛНЕ ДЕЛАТНОСТИ

Вршилац комуналне делатности одређује се у поступку поверавања обављања делатности од стране јединице локалне самоуправе, на начин и под условима који су одређени одредбом члана 9. Закона о комуналној делатности, и то закључењем уговора о поверавању вршења комуналне делатности.

Из образложења:

Првостепени суд је утврдио да не постоји обавеза туженог према тужиоцу на име плаћања цене за извршене комуналне услуге одношења смећа за период 2012–2014. године. Обавеза по основу извршених комуналних услуга настаје започињањем њиховог коришћења у складу са прописом којим се уређује пружање услуга одношења смећа у конкретном случају, сходно члановима 13. став 3. и 4. Закона о комуналној делатности („Сл. гласник РС”, бр. 88/2011).

Правилно је првостепени суд ценио постојање активне легитимације тужиоца за утужење накнаде за пружене комуналне услуге одношења смећа, с обзиром на то да се вршилац комуналне делатности одређује у поступку поверавања обављања делатности од стране јединице локалне самоуправе, на начин и под условима који су одређени одредбом члана 9. Закона о комуналној делатности, и то закључењем уговора о поверавању вршења комуналне делатности. По извршеном поверавању вршилац комуналне делатности одговоран је за њено уредно испуњавање, уз обавезу да се стара и о наплати извршених услуга, у складу са обимом поверених овлашћења, према ценама које се односе на одношење смећа, одређених чланом 26. Закона о комуналним делатностима. На такав начин однос између вршиоца и корисника комуналне делатности настаје и уређује се претходно наведеним одредбама, па се у овом случају право да се захтева плаћање накнаде на име извршених комуналних услуга, не налази у уговору или било каквом другом правном послу.

У конкретном случају је вршење комуналне делатности на територији Општине Мало Црниће, где се иначе налази седиште туженог, поверено привредном друштву *** д. о. о., те је правилно првостепени суд оценио да је оно једино овлашћено да захтева плаћање накнаде у вези са извршеним комуналним услугама. Уколико наведено предузеће, као вршилац комуналне делатности на територији наведене општине, повери вршење услуге одношења смећа тужиоцу, такав уговор може имати само ограничено дејство и то у њиховом међусобном односу.

Првостепени суд је правилно тумачио одредбе уговора о пословно-техничкој сарадњи од 1. 10. 2012. године, који је био закључен између парничних странака, с обзиром на то да се њиме тужилац обавезује на вршење одређених комуналних делатности у односу на наведено привредно друштво *** д. о. о., а које се обавезало да му по том основу исплати

2009. године, 5 фактура из 2013. године и 8 фактура из 2014. године, све у укупном износу од 17.224,95 динара. Нема доказа да је тужени рекламирао тужиоцу вршење услуга. Обрачуната камата на наведени главни дуг до дана утужења, тј. до 24. 12. 2014. године, износи 3.577,84 динара.

Правилно је првостепени суд применио одредбе о застарелости потраживања, с обзиром на то да најстарија фактура потиче из 2007. године, те да је утужење извршено у децембру месецу 2014. године, тј. застарни рок од 10 година, прописан одредбом члана 371. Закона о облигационим односима („Сл. лист СФРЈ", бр. 29/78, 39/85, 57/89, „Сл. лист СРЈ", бр. 31/93), није истекао.

(Пресуда Привредног суда у Пожаревцу, П. 166/15 од 9. 6. 2015, потврђена Пресудом Привредног апелационог суда у Београду, Пж. 5549/15 од 12. 5. 2016)

ПАСИВНА ЛЕГИТИМАЦИЈА ЗАКУПЦА ПОСЛОВНОГ ПРОСТОРА ЗА ПЛАЋАЊЕ КОМУНАЛНИХ УСЛУГА

Да би се неко сматрао обвезником плаћања накнаде за испоручену топлотну енергију, тужилац мора да докаже да је то лице власник, закупац или корисник простора по било ком другом основу.

Из образложења:

Тужени је био закупац пословног простора на адреси у Б., у улици Б. број 22, и из истог пословног простора иселио се дана 31. 12. 2011. године, о чему је као доказ доставио решење о раскиду уговора о закупу пословног простора, закљученог између закуподавца и закупца, овде туженог. Такође, тужени је доставио и потврду сервиса из Б. од 6. 1. 2012. године, којом се констатује да је од овде туженог примљен фискални уређај ради дефискализације, због одјаве пословне јединице са адресе у Б., у улици Б. број 22. Спорно је да ли је тужени пасивно легитимисан за плаћање утужене накнаде по основу коришћења комуналних услуга.

Суд је на основу овако утврђеног чињеничног стања, правилном применом материјалног права, одбио као неоснован тужбени захтев. У конкретном случају из решења о раскиду уговора о закупу и потврде сервиса из Б. од 6. 1. 2012. године, произлази да је престанак закупа констатован закључно са даном 31. 12. 2011. године, па је суд правилно закључио да тужени у утуженом периоду није био у пословном односу као закупац са закуподавцем по основу наведеног уговора о закупу, односно није био у поседу простора за који је тужилац извршио обрачун и испоставио фактуре. Основ за фактурисање накнаде не може бити евиденција тужиоца према којој је тужени корисник услуге на наведеној адреси, а на којој је у претходном периоду користио пословни простор као закупац.

Према одредби члана 3. став 1. Закона о комуналним делатностима, прописано је да су комуналне делатности од општег интереса, а према ставу 3. истог члана да комуналне делатности обавља јавно-комунално, односно друго предузеће у складу са Законом и прописима донетим на основу закона. Тужилац према наведеним законским одредбама није у обавези да са власницима и корисницима услуге закључује посебне уговоре. Међутим, да би се неко сматрао обвезником плаћања накнаде за испоручену топлотну енергију, тужилац мора да докаже да је то лице власник, закупац или корисник простора по било ком другом основу. Тужилац до закључења главне расправе није доставио доказе да је тужени био корисник спорног простора у периоду фебруар–септембар 2012. године. Како је тужени користио пословни простор на наведеној адреси закључно са 31. 12. 2011. године и то у својству закупца, обавеза одјаве коришћења пословног простора је и на страни власника пословног простора као лица које је у утуженом периоду корисник комуналних услуга, у смислу одредбе члана 19. став 2. Одлуке о начину плаћања комуналних услуга на територији Града Б. Стога тужени није пасивно легитимисан за плаћање утужене накнаде по основу коришћења комуналне услуге.

(Пресуда Привредног суда у Пожаревцу, 1. П. 578/15, потврђена Пресудом Привредног апелационог суда у Београду, Пж. 5630/15 од 2. 3. 2016)

Прйпремила Редакција Инī-Про

Одузимање возила од савесног власника при изрицању мере безбедности одузимања предмета у судској пракси

Аутор се бави специфичним питањем које се појавило у пракси домаћих судова, али и у пракси Европског суда за људска права, а односи се на примену мере безбедности одузимања возила од савесног власника

Никола Пантелић
заменик јавног тужиоца у Трећем основном јавном тужилаштву у Београду
sudski.postupci@legeartis.rs

1. О мерама безбедности

Појава и примена мера безбедности као кривичних санкција, везује се за хуманији приступ кажњавању који настаје почетком двадесетог века. Како се не кажњава само дело, већ појединац који га чини, ни само кажњавање не може бити механичко и стереотипно, већ се мора прилагодити различитим учиниоцима кривичних дела. Овакав приступ је требало да учини и кривично право и друштво бољим и праведнијим. Ипак, овим се не доводи у питање чињеница да је сврха изрицања мера безбедности у основи иста као и сврха изрицања казни, а огледа се у обављању заштитне функције кривичног права.

Систем кривичних санкција у Републици Србији чине казне, мере упозорења, мере безбедности и васпитне мере (члан 4. став 1. Кривичног законика – „Сл. гласник РС", 85/2005, 88/2005 – испр., 107/2005 – испр., 72/2009, 111/2009, 121/2012, 104/2013 и 108/2014). Пунолетним учиниоцима кривичних дела, према члану 79. став 1. тачке 1–11 КЗ-а, могу се изрећи следеће мере безбедности: 1. обавезно психијатријско лечење и чување у здравственој установи; 2. обавезно психијатријско лечење на слободи; 3. обавезно лечење наркомана; 4. обавезно лечење алкохоличара; 5. забрана вршења позива, делатности и дужности; 6. забрана управљања моторним возилом; 7. одузимање предмета; 8. протеривање странца из земље; 9. јавно објављивање пресуде; 10. забрана приближавања и комуникације са оштећеним; 11. забрана присуствовања одређеним спортским приредбама. Прве две мере безбедности, претходно набројане, изричу се у одређеним случајевима неурачунљивим лицима код којих, дакле, нема субјективног односа учиниоца према кривичном делу (члан 80. став 2. КЗ-а). Остале мере безбедности изричу се уз казну, односно другу кривичну санкцију, као њихова допуна којом се остварује нарочита сврха.

Мере безбедности у Кривичном законику одређене су као санкције чију сврху у оквиру опште сврхе кривичних санкција представља отклањање стања и услова који могу бити од утицаја на то да учинилац убудуће не врши кривична дела (чл. 78. КЗ-а). Дакле, основни циљ изрицања мера безбедности представља отклањање услова и стања који су довели до извршења кривичног дела, како их учинилац у будућности више не би вршио.

Бугарске, која је објављена 13. 10. 2015. године, као и у пресуди бр. 57785/00 од 15. 9. 2006. године, Zlinsat, Spol. SR.O. против Бугарске.

Надаље, Европски суд је истакао „да се не чини да је камион био прилагођен за кријумчарење дроге, нити је било ранијих инцидената изазваних пропустом привредног друштва да спречи превоз нелегалних пошиљки својим возилима, што би покренуло питање личне одговорности привредног друштва за извршење кривичног дела". Као што видимо, суд је на овом месту имао у виду посебне преправке на возилу (такозване штекове) које би олакшавале извршење дела, а које у овом случају нису постојале. С тим у вези је Европски суд закључио да „не постојање таквих преправки, заједно са чињеницом да је возач камиона окривљен за трговину дрогом и осуђен на девет година затвора, тешко да доводи до закључка да би се камион могао поново користити за транспорт нелегалних супстанци, па стога он не види који негативни ефекти могу резултирати из повраћаја камиона његовом власнику", односно поставља се питање каква опасност по друштво може надаље постојати у погледу предметног возила. У вези са тим је Европски суд такође истакао да је све претходно наведено „нарочито тачно ако се има у виду да је привредно друштво у сваком случају било у могућности да предметни камион откупи на јавној аукцији (шта више, Влада Републике Словеније тврди и да га је откупило). С друге стране, закључак Европског суда је и да се омогућавање откупа камиона привредном друштву на јавној аукцији не може сматрати средством које отклања штету коју је привредно друштво претрпело, јер поновно стицање возила проистиче из цене коју је оно на јавној аукцији платило.

Када је реч о наводима Владе да домаће законодавство пружа привредном друштву делотворну могућност да добије накнаду за свој губитак тако што ће је потраживати од возача који је осуђен, Европски суд је био мишљења да овакав захтев за накнаду штете подразумева додатну неизвесност за савесног власника одузете имовине јер се може утврдити да је одговорни несолвентан.

С обзиром на све претходно изнето, Европски суд је заузео став „да обавезно одузимање возила привредног друштва, заједно са недостатком реалне могућности да добије компензацију са свој губитак, није довољно узело у обзир интересе привредног друштва". Стога је суд закључио да у овом случају не постоји фер равнотежа између захтева општег интереса и права привредног друштва на неометано уживање своје имовине, те да је терет стављен на привредно друштво био претеран.

25
ГОДИНА ПОСТОЈАЊА
ИНГ-ПРО

Суђење у одсуству – члан 381. Законика о кривичном поступку

Кроз разноврсне примере из судске праксе аутор пише о условима који морају бити испуњени да би се применио кривично-процесни институт суђење у одсуству

Драган У. Калаба
заменик Вишег јавног тужиоца у Чачку
sudski.postupci@legeartis.rs

Садржина – номенклатура садашњег Законика о кривичном поступку („Сл. гласник РС”, 72/11, 101/11 и 55/14) врло је јасна и прецизна, а у вези са темом овог рада је Глава XVIII која се односи на:

- главни претрес,
- одржавање главног претреса и
- доношење пресуде.

У оквиру области главног претреса важно је поглавље под називом „Претпоставке за одржавање главног претреса”, што је обухваћено одредбама од 377. до 385. чл. ЗКП-а.

У чл. 377. ЗКП-а наведене су претпоставке за одржавање главног претреса, а то су:

- присуство председника, чланова већа и записничара;
- присуство позваних лица без којих главни претрес не може да се одржи, осим ако постоје услови прописани овим закоником, под којима **изузетно** главни претрес може да се одржи и у **одсуству** неког од њих.

У чл. 380. ЗКП-а регулисано је довођење окривљеног ако на претрес не дође а свој изостанак не оправда, затим евентуално одлагање главног претреса ради довођења окривљеног, као и опозивање наредбе за довођење под одређеним условима.

То значи да је суштина **суђења** или вођење тока главног претреса у присуству окривљеног или, прецизније наведено, у његовом учествовању на припремном рочишту као фази главног претреса (уз испуњење законских услова), потом у главном претресу на којем ће се изјашњавати на поднетој оптужби, док ће у доказном поступку предлагати доказе, дати одбрану, бити саслушан, учествовати у испитивању сведока, вештака и стручног саветника, као и што ће се упознати са предложеним доказима оптужбе, учествовати поводом измене, проширења или подношења нове оптужнице, и дати завршну реч.

Институт суђење у одсуству је одступање од основних принципа поступка на који је претходно указано.

У ситуацији када је нешто предвиђено као одступање, нужно је остварење тачно предвиђених услова за примену тог кривично-процесног института. С друге стране, ЗКП је предвидео ванредни правни лек у виду понављања кривичног поступка лицу које је осуђено у одсуству (чл. 479–482 ЗКП-а), а то је „враћање” у легални ток поступка, односно суђење уз присуство осуђеног.

Одредба чл. 381. ЗКП-а гласи:

- У ставу првом: „Оптуженом се може судити у одсуству само када постоје нарочито оправдани разлози да му се суди, иако је одсутан, под условом да је у бекству или није доступан државним органима.”
- У ставу другом: „Решење о суђењу у одсуству доноси веће, на предлог тужиоца”.

Случај #10.

Када је неко осуђен у одсуству, његов бранилац и он могу поднети захтев за понављање поступка у року од шест месеци, који за осуђеног тече од дана када је лишен слободе по потерници ради издржавања казне затвора, па је тада постао доступан државним органима и тиме је наступила могућност да му се суди у присуству.

(Пресуда Општинског суда у Чачку, Кв 213/05 од 24. 10. 2005, и Пресуда Врховног суда Србије, Кзз 28/06 од 1. 3. 2006)

Случај #11.

С обзиром на то да се о могућности суђења у присуству осуђеног цени према стању у време доношења решења о захтеву за понављање поступка и с обзиром на напред наведену околност да је осуђени у иностранству, првостепени суд је правилно закључио да се не може дозволити понављање поступка док се осуђени налази у иностранству и да такав захтев може да упути тек онда када се врати у земљу и да о томе уз захтев пружи доказ, што произлази из одредбе чл. 413. ст. 1. ЗКП-а.

(Решење Општинског суда у Алексинцу, Кв 259/03, и Решење Окружног суда у Нишу, Кж 105/04)

Случај #12.

Дозвољено је понављање кривичног поступка осуђеном у одсуству, без обзира на то што је правноснажна пресуда у међувремену преиначена у погледу одлуке о казни, у смислу одредбе чл. 552. ст. 1. т. 1. ЗКП-а.

(Решење Апелационог суда у Крагујевцу, Кж 1075/15 од 22. 10. 2015)

Случај #13.

Кривични поступак у коме је неко лице осуђено у одсуству – док се налазило у иностранству, те суд није имао могућности да његов долазак на претрес обезбеди применом принудних средстава – не може се поновити на захтев осуђеног, упућен из иностранства, већ је потребно да се осуђени врати у Југославију пре него што он или његов бранилац поднесе захтев за понављање поступка, те да о томе уз захтев пруже доказ.

(Решење Окружног суда у Београду, Кв 1175/78)

VII
Суђења у одсуству и примена института општег дела КЗ-а

Случај #1.

Право лица осуђеног у одсуству да на основу чл. 410. ст. 1. ЗКП-а у року од годину дана од дана када је сазнало за пресуду којом је осуђено у одсуству, поднесе захтев за понављање поступка, не представља законску сметњу за извршење те пресуде и то у целини, тј. с обзиром на казну лишења слободе и с обзиром на остале санкције, те се рок застарелости извршења казне и у таквом случају рачуна од дана када је пресуда постала правноснажна.

(Став Кривичног одељења Врховног суда Србије од 20. јануара 1986. године)

Случај #2.

Ускраћивање суђења без присуства окривљеног који претходно није саслушан, значило би пређутну дозволу за наступање застарелости.

(Решење Апелационог суда у Београду, Кж 485/12 од 27. 12. 2012)

Случај #3.

Кривична санкција се окривљеном одмерава у сладу са општом сврхом кривичних санкција и сврхом кажњавања, независно од чињенице да ли се окривљеном суди у одсуству, односно ова околност се не може ценити као отежавајућа околност приликом одмеравања врсте и висине кривичне санкције.

Из образложења:

Чињеница да је окривљеној суђено у одсуству не сме бити отежавајућа околност за окривљену, већ она представља само могућност да се суди и у ситуацији када иста није доступна, а постоје нарочито важне околности због којих ће суђење ипак да се одржи, те се првостепени суд правилно водио свим оним законским разлозима када се одлучио за наведену кривичну санкцију коју би изрекао у складу са свим околностима и да је иста била присутна.

(Пресуда Апелационог суда у Новом Саду, Кж 1257/12 од 10. 5. 2012)

КАЛКУЛАТОР КАМАТА

У ОКВИРУ ЕЛЕКТРОНСКОГ ИЗДАЊА

ИНГ-ПРО ПРОПИСИ.НЕТ

Калкулатор има на располагању две врсте каматних стопа:
дефинисане и моје каматне стопе.

Дефинисане каматне стопе које ажурира Редакција су:

- стопа затезне камате на износ дуга који гласи на динаре;
- стопа затезне камате на износ дуга који гласи на евре;
- референтна каматна стопа;
- есконтна стопа Народне банке Србије;
- индекс потрошачких цена;
- камата за неплаћене и неблаговремено плаћене јавне приходе;
- камата за неблаговремено плаћени царински дуг;
- камата за неблаговремено плаћену казну у царинском поступку;
- затезна камата на дуг који гласи на доларе (износи су у доларима);
- референтна каматна стопа Европске централне банке (ЕЦБ);
- затезна каматна стопа по пресудама Европског суда за људска права;
- затезна каматна стопа на дуг који гласи на швајцарски франак;
- затезна камата (Црна Гора).

Моје каматне стопе дефинише сваки корисник и прилагођава сопственим потребама.

Обрачуне камате корисници:

- могу сачувати у оквиру базе;
- могу по потреби мењати;
- могу бирати да ли ће се делимична отплата дуга прво одузимати од камате или од главнице.

Калкулатор врши обрачуне камата:

- пропорционалном методом;
- комфорном методом;
- јединственом мешовитом методом.

Збирни обрачун камата – обрачун дуга по више различитих фактура (рачуна), по принципу: један поверилац, један дужник, више новчаних потраживања и износ укупног дуга по свим тим различитим основама.

За претплату и друге информације пишите нам на: office@ingpro.rs
или нас позовите на: 011/2836-820, 2836-821, 2836-822.

Обавеза плаћања накнаде за одводњавање и пракса Управног суда

У јавности се појавила полемика у вези са обавезом плаћања ове накнаде. Аутор овог текста коментарише и пресуде Управног суда, донете у тој области

Саша Кулић
дипл. правник с вишегодишњим искуством у водопривреди

unakrsni.pogled@legeartis.rs

Обављање водне делатности је у савременом свету делатност од посебног интереса за сваку земљу. Оно је регулисано бројним законским и подзаконским прописима, у првом реду стога што је вода као епифеномен повезана са разноврсним корисницима јер служи за задовољавање многобројних и различитих потреба. Правни односи у које ступају јавноправни и приватноправни субјекти поводом воде, у свакој земљи имају изузетан значај, једнак значају који има вода као један од основних предуслова живота. Стога је Закон о водама („Сл. гласник РС”, бр. 30/10, 93/12 и 101/16 – у даљем тексту: ЗОВ) којим се уређује водни режим, један од „системских” закона, уколико се под тим појмом подразумева пропис који задире у велики број друштвених (самим тим и правних) односа. Одиста, овај закон је својеврсна тачка везивања, не само када је у питању живот и здравље људи, већ и многе друге области: животна средина, пољопривреда, изградња објеката, пловидба, енергетика, туризам, спорт и рекреација итд. Безмало да и нема области људског живота и рада у којој правни субјекти (физичка и правна лица) не ступају у правне односе поводом воде.

С друге стране, овај закон је „системски” у још једном смислу: њиме се успоставља један систем који је у свакој држави од посебне важности – систем водопривреде. Он традиционално обухвата три целине: коришћење вода, заштиту вода и заштиту од (штетног дејства) вода. Није претерано рећи да систем водопривреде, поред војске и полиције, представља најважнији систем за очување живота и имовине у свакој земљи. У неким земљама се о једном делу водних објеката стара управо војска. Дакле, вода и водни објекти су у рангу објеката од значаја за безбедност земље.

Заштита од штетног дејства вода дели се на заштиту од спољних вода (заштита од поплава) и заштиту од унутрашњих вода (одводњавање). Претпоставке за ефикасно функционисање система за заштиту од штетног дејства вода су најпре свест о његовом значају и вредности, затим добра опремљеност (кадровска и материјална) и добра организација и координација и на крају постојање стабилног извора финансирања.

Овај рад је посвећен заштити од унутрашњих вода и накнади која се плаћа за одводњавање. С обзиром на то да се системима за одводњавање штити имовина правних и физичких лица, јасно је да они који имају користи од те заштите, бенефицијари, морају да учествују у сношењу трошкова изградње и одржавања система за одбрану од унутрашњих вода. Својевремено се висина накнаде за одводњавање пољопривредног земљишта одређивала на различите начине, углавном према роду жита на оном делу пољопривредног земљишта на коме су се градили системи за одводњавање. Данас се, како и ЗОВ у члану 171. прописује, висина накнаде за одводњавање пољопривредног земљишта одређује према површини и класи земљишта, пољопривредној култури и друго. Под тим „и друго” треба разумети катастарски приход који је у сада важећем ЗОВ-у

земљишта на мелиорационом подручју за које доноси решење о обрачуну и задужењу. Међутим, с друге стране, власник који је отуђио предметно земљиште такође има законску обавезу из члана 117. став 1. Закона о државном премеру и катастру („Сл. гласник РС”, бр. 72/09, 18/10, 65/13,), којом је прописано да је ималац права на непокретности дужан да у року од 30 дана од настанка промене поднесе захтев за спровођење промене Служби. Штавише, за непоступање по тој обавези је чланом 185. став 1. тачка 3. истог закона прописано да ће се физичко лице које у прописаном року не пријави насталу промену на непокретности, казнити за прекршај новчаном казном од 10 до 50 хиљада динара. Остављајући по страни запрећену казну, остаје питање како треба да поступи ЈВП. Дакле, постоји и обавеза ЈВП-а да прикупи чињенице, али и обавеза физичког лица да пријави промену власништва/корисништва, при чему су обе ове обавезе једнаке по снази јер су обе законске обавезе. По логици ствари (од које свакако не треба да бежи ни правна логика) исправно би било да ЈВП на плаћање накнаде обавеже лице које је у надлежној служби за катастар непокретности уписано као власник/корисник непокретности. Више је разлога за овакав став. Прво, одредбом из члана 193. Закона о водама прописано је да је организација надлежна за вођење евиденције о непокретностима и правима на њима дужна да ЈВП-у, на његов захтев а без накнаде, доставља ажурне податке о земљишту и власницима, односно корисницима земљишта и других непокретности, ради утврђивања износа и наплате накнаде за одводњавање. Из ове одредбе произлази да је ЈВП приликом доношења решења о обрачуну и задужењу дужно да чињенично стање заснује на подацима надлежних служби РГЗ-а (катастра). При томе на ажурност података директно утиче понашање обвезника накнаде: уколико он не пријави промену надлежној служби за катастар непокретности, подаци неће бити ажурни. С друге стране, да је обвезник накнаде испунио своју законску обавезу и пријавио насталу промену надлежној служби, питање исправности решења ЈВП-а у погледу чињеничног стања не би се ни постављало. Најзад, оправдано се може поставити питање због чега би требало наградити обвезника накнаде који није извршио своју законску обавезу, која уз то иде њему у прилог јер ће га промена у надлежној служби катастра ослободити обавезе плаћања накнаде за одводњавање. Овде ваља приметити и то да је заснивање решења ЈВП-а на подацима који су добијени од РГЗ-а, у складу и са начелом поуздања у земљишне књиге. Дакле, у конкуренцији две законске обавезе, приликом доношења решења о обавезивању на плаћање накнаде за одводњавање, ЈВП треба да се поузда у податке које добије од надлежне службе РГЗ-а, а на обвезнику накнаде је терет доказивања да се фактичко стање разликује од тих података. Овакав начин разрешења спорне ситуације има још један бенефит: у већој мери ће се ускладити подаци из евиденције непокретности са фактичким стањем. Наиме, опште је познато да су у Републици Србији врло чести случајеви неслагања ових података, при чему су разлози за неслагање различити: није спроведен оставински поступак, није извршена промена у евиденцији непокретности након пуноважно закљученог правног посла и сл. Предложено поступање би унеколико могло да поправи такво неповољно стање.

Овај чланак има за циљ да баци барем трачак светла на проблем који је већ неко време актуелан код нас, стварајући два супротстављена блока. С једне стране, у време опште беспарице и ниског животног стандарда обвезници накнаде за одводњавање, посебно физичка лица, доживљавају ту обавезу као додатни атак на већ истањени породични буџет, неретко без утиска да за новац који су уплатили на име накнаде за одводњавање нису добили никакву корист. Није боља ситуација ни у погледу правних лица као обвезника накнаде. С друге стране, међутим, средства која се прикупе од накнада и обезбеде из других извора нису ни близу минимума неопходног за функционисање система за одводњавање, тако да ЈВП-а којима је поверено управљање системима за одводњавање (а видели смо да су то заиста велики системи) имају нерешив проблем одржања тог система у функционалном стању. Нема сумње у то да нам је овај систем неопходан, те би стога ваљало да сви они који су на било који начин укључени у његово постојање и функционисање, разумеју његово место, улогу и значај, и, ако и не доприносе његовом очувању, да га барем, макар и несвесно, не нарушавају.

Врсте огласа у јавним набавкама

Огласи о јавним набавкама јављају се у различитим фазама поступка јавне набавке и доприносе транспарентности у овој области

Драгана Станковић Николић
дипл. правник и сертификовани предавач за обуку службеника за јавне набавке
budzeti@legeartis.rs

Огласи у јавним набавкама су регулисани чланом 55. Закона о јавним набавкама („Сл. гласник РС”, бр. 124/2012, 14/2015 и 68/2015) према коме постоје следеће врсте огласа:

1) претходно обавештење;
2) позив за подношење понуда и пријава;
3) обавештење о систему динамичне набавке;
4) позив за учешће на конкурсу за дизајн;
5) обавештење о признавању квалификације;
6) обавештење о закљученом оквирном споразуму;
7) обавештење о покретању преговарачког поступка без објављивања позива за подношење понуда;
8) обавештење о закљученом уговору;
9) обавештење о резултатима конкурса;
10) обавештење о обустави поступка јавне набавке;
11) обавештење о продужењу рока за подношење понуда, односно пријава;
12) одлука о измени уговора о јавној набавци;
13) обавештење о поднетом захтеву за заштиту права;
14) обавештење о поништењу поступка јавне набавке.

Чланом 59. Закона о јавним набавкама предвиђено је да наручилац може да објави **претходно обавештење** о намери да ће спровести поступак јавне набавке. У случају објаве претходног обавештења, наручилац ће у поступцима постићи ефекат дупле транспарентности спровођења предметног поступка, те је у том случају законодавац чланом 95. став 2. Закона о јавним набавкама предвидео краће рокове за спровођење поступка од оних који су прописани чланом 95. став 1. То је заправо привилегија за наручиоца уколико је објавио претходно обавештење у поступку чија је процењена вредност јавне набавке већа од 250.000.000 динара за добра и услуге, односно 500.000.000 динара за радове, те може у позиву за подношење понуде навести рок од 20 дана за подношење понуда, под условом да је претходно обавештење објавио у року од најмање 35 дана а највише 12 месеци пре објављивања позива. Међутим, у случају да претходно обавештење није објавио или није објавио у прописаном року, рок за подношење понуда не би у претходном случају био мањи од 35 дана. Међутим, за набавке којих у пракси има највише, а чија је процењена вредност мања од 250.000.000 динара за добра и услуге, односно 500.000.000 динара за радове, наручилац може у позиву за подношење понуде навести рок од 15 дана за подношење понуда, под условом да је претходно обавештење објавио у року од најмање 35 дана а највише 12 месеци пре објављивања позива. Међутим, у случају да претходно обавештење није објавио или није објавио у прописаном року, рок за подношење понуда не би у претходном случају био мањи од 30 дана. Стога је погодност за наручиоца да почетком године, када донесе план јавних набавки, сагледа набавке које ће спроводити и да за набавке у којима има потребу да користи краће рокове објави претходно обавештење као најаву за спровођење ових набавки.

Садржина претходног обавештења је одређена у Прилогу 3 који је саставни део Закона о јавним набавкама. Према Прилогу 3А претходно обавештење треба да садржи:

документације или одговарајућег прописа у којима се налази основ за измену уговора. Поред одлуке, наручилац израђује и извештај о измени уговора који доставља горе наведеним органима, а чија садржина није прописана законом. Међутим, по аналогији са одлуком и самом сврхом извештавања о насталој правној промени, извештај би морао садржати барем податке које садржи одлука о измени уговора.

Обавештење о поднетом захтеву за заштиту права постало је врста огласа одредбама последњих измена и допуна Закона о јавним набавкама („Сл. гласник РС" број 68/2015). Према члану 149. став 10. Закона о јавним набавкама, који је такође измењен последњим изменама прописа, наручилац објављује обавештење о поднетом захтеву за заштиту права на Порталу јавних набавки и на својој интернет страници најкасније у року од два дана од дана пријема захтева за заштиту права, а оно садржи податке из Прилога 3Љ. Овом одредбом постигнута је транспарентност и у фази жалбеног поступка јавне набавке. Садржина овог огласа је према Прилогу 3Љ: назив, адреса и интернет страница наручиоца; врста наручиоца; врста поступка јавне набавке; за добра и услуге: опис предмета набавке, назив и ознака из општег речника набавке; за радове: природа и обим радова и основна обележја радова, место извршења радова, ознака из класификације делатности, односно назив и ознака из општег речника набавке; фаза поступка јавне набавке у којој је поднет захтев за заштиту права; информација да ли наручилац зауставља даље активности у поступку јавне набавке. Из садржине овог огласа видимо да је кључно дати информацију у којој фази је уложен захтев за заштиту права, да ли је то фаза пре отварања понуда, када се најчешће оспорава позив и/или конкурсна документација или нека друга радња наручиоца, или је то фаза након истека рока за подношење понуда, када се најчешће оспорава нека од одлука наручиоца. Такође је битно да у обавештењу буде наведено да ли захтев за наручиоца има суспензивно дејство, имајући у виду одредбу члана 149. став 9. Закона о јавним набавкама којим је прописано да захтев за заштиту права не задржава даље активности наручиоца у поступку јавне набавке, у складу са одредбама члана 150. овог закона. Чланом 150. став 11. Закона о јавним набавкама прописано је да Наручилац може да одлучи да заустави даље активности у случају подношења захтева за заштиту права, при чему је дужан да у обавештењу о поднетом захтеву за заштиту права наведе да зауставља даље активности у поступку јавне набавке. С тим у вези наручилац мора да учини транспарентном и ову информацију, те у огласу, односно у обавештењу о уложеном захтеву за заштиту права мора да наведе чињеницу да ли је одлучио да заустави даље активности у поступку јавне набавке у оквиру ког је уложен захтев за заштиту права, пошто одредбама последњих измена и допуна Закона о јавним набавкама није прописано искључиво суспензивно дејство захтева за заштиту права по самом закону, већ је дата могућност наручиоцу да о томе донесе одлуку, што није био случај по прописима који су раније важили.

Обавештење о поништењу поступка јавне набавке постало је врста огласа одредбама последњих измена и допуна Закона о јавним набавкама („Сл. гласник РС" број 68/2015). У складу са чланом 132. став 2. тачка 9. Закона о јавним набавкама, наручилац мора да у електронској форми достави Управи за јавне набавке тромесечни извештај који мора, између осталог, да садржи и податке о поништеним поступцима јавних набавки, ако их је било у кварталу за који врши извештавање. С тим у вези, према прилогу 3М овај оглас мора да садржи следеће податке: назив, адресу и интернет страницу наручиоца; врсту наручиоца; врсту поступка јавне набавке; за добра и услуге: опис предмета набавке, назив и ознаку из општег речника набавке; за радове: природу и обим радова и основна обележја радова, место извршења радова, ознаку из класификације делатности, односно назив и ознаку из општег речника набавке; као и правни основ за поништење поступка.

Из наведеног произлази да имамо више врста огласа о јавним набавкама који се јављају у различитим фазама поступка јавне набавке, и то огласе који се објављују пре покретања поступка јавне набавке, односно пре доношења одлуке о покретању поступка, затим огласе који се објављују после покретања поступка јавне набавке, и на крају, огласе којима се окончава поступак јавне набавке. Сви они доприносе транспарентности у области јавних набавки.

ИНГ-ПРО ЈАВНЕ НАБАВКЕ

Електронско издање за праћење јавних набавки

ИНГ-ПРО ЈАВНЕ НАБАВКЕ – електронско издање за праћење јавних набавки – налази се на јавној интернет адреси *www.javne-nabavke.net* и представља издање намењено службама којима је у свакодневном раду неопходно праћење јавних набавки, које се објављују на Порталу јавних набавки, и свих других пратећих докумената, при чему су заинтересоване за једноставан, ефикасан и брз приступ путем интернета, без икаквих поступака ажурирања од стране клијената (ажурира се аутоматски), као и са могућношћу обавештавања о набавкама које су вам потребне и њиховим променама путем имејл-сервиса (директно на ваш имејл).

Зашто пратити ИНГ-ПРО Јавне набавке:

– зато што имате дневно ажуран преглед свих јавних набавки и све пратеће документације, који се објављује у складу са Законом о јавним набавкама;

– зато што имате јединствену претрагу свих врста огласа по више различитих критеријума: претрага по појмовима у називу тендера, по предмету, по периоду важења огласа (важи од – до), по датуму објављивања огласа, по статусу огласа (отворен, закључен, обустављен), по врсти поступака, наручиоцима;

– зато што је за добијање резултата претраге довољан један критеријум претраге;

– зато што можете да одаберете вама потребне категорије предмета набавки и да само о њима добијате обавештења на имејл, путем имејл-сервиса, чиме бисте били поштеђени свакодневног, мукотрпног излиставања огласа на Порталу јавних набавки;

– зато што за претплатну цену добијате могућност неограниченог праћења свих категорија и свих типова јавних набавки (добра, услуге, радови);

– зато што имате све измене постојећих јавних набавки што омогућава њихово једноставно праћење;

– зато што имате и базу победника тендера, са информацијама у ком поступку јавне набавке је одређени понуђач победио;

– зато што имате листу ЈН УЖИВО која се ажурира свака два минута, и на којој се налазе најновије јавне набавке које још нису прошле процес редакцијске обраде.

За претплату и друге информације пишите нам на: office@ingpro.rs
или нас позовите на: 011/2836-820, 2836-821, 2836-822.

Радни однос на одређено време у Закону о раду

У овом тексту разјашњене су све недоумице везане за уговор о раду на одређено време, које су се јавиле у пракси после измене Закона о раду из 2014. године

Снежана Богдановић
шеф Одсека за унапређење области рада и права по основу рада у земљи и иностранству
Сектор за рад, Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања
radni.odnosi@legeartis.rs

Према Закону о раду („Сл. гласник РС", бр. 24/05, 61/05, 54/09, 32/13 и 75/14) радни однос се заснива на неодређено или одређено време. Правило је да се радни однос заснива на неодређено време. Изузетно, радни однос може да се заснује на одређено време.

Заснивање радног односа на одређено време ограничено је:
– у погледу времена трајања радног односа и
– услова (разлога) под којима може да се заснује.

1. РАДНИ ОДНОС НА ОДРЕЂЕНО ВРЕМЕ У МАКСИМАЛНОМ ТРАЈАЊУ ОД 24 МЕСЕЦА (ЧЛАН 37. СТ. 1–3. ЗАКОНА О РАДУ)

Према члану 37. ст. 1–3. Закона о раду, уговор о раду може да се закључи на одређено време за заснивање радног односа чије је трајање унапред одређено објективним разлозима који су оправдани роком или извршењем одређеног посла, или наступањем одређеног догађаја, за време трајања тих потреба.

Послодавац може закључити један или више уговора о раду из става 1. овог члана, на основу којих се радни однос са истим запосленим заснива за период који са прекидима или без прекида не може бити дужи од 24 месеца.

Прекид краћи од 30 дана не сматра се прекидом периода из става 2. овог члана.

1.1. Услови за заснивање радног односа

У овим случајевима је могућност заснивања радног односа на одређено време ограничена постојањем 2 кумулативна услова, и то:

- **ограниченим трајањем посла због чијег обављања се заснива радни однос** – послови који треба да се обаве су ограниченог трајања – унапред одређени роком, извршењем одређеног посла или наступањем одређеног догађаја;
- **ограниченим трајањем радног односа са истим запосленим** – при чему се, за разлику од ранијег законског решења, временско ограничење укупног трајања радног односа на одређено време везује за запосленог, а не само за послове које обавља код послодавца.

Запослени може код истог послодавца да закључи један или више уговора о раду на одређено време који су ограниченог трајања (док постоји потреба за одређеним послом, али не дуже од 24 месеца). Према новом законском решењу из 2014. године, 24-месечно ограничење везује се за запосленог – тако да запослени који је код послодавца радио укупно 24 месеца на истим или различитим пословима, не може поново да заснује радни однос на одређено време код истог послодавца, осим ако се ради о изузецима прописаним у члану 37. став 4. Закона о раду.

Према ранијем законском решењу (пре измена и допуна Закона о раду из 2014. године) радни однос на одређено време је био ограничен на 12 месеци, а то ограничење се везивало за послове који се обављају код послодавца, тако да исти или други запослени није могао да ради на одређеним пословима дуже од 12 месеци. С друге стране, један запослени је могао и да по истеку 12 месеци заснује радни однос на одређено време код истог послодавца, али овај пут

То значи да послодавац са истим запосленим може да заснива радни однос на одређено време више пута по истом или другом основу, када су у питању случајеви:
– замене привремено одсутног запосленог – до његовог повратка;
– рада на пројекту чије је време унапред одређено – најдуже до завршетка пројекта;
– страни држављанин коме је поново издата нова дозвола за рад у складу са Законом о запошљавању и осигурању за случај незапослености – до истека важења те дозволе;
– рада на пословима код новооснованог послодавца чији упис у регистар код надлежног органа у моменту закључења уговора о раду није старији од једне године – на време чије укупно трајање није дуже од 36 месеци;
– незапосленог коме до испуњења једног од услова за остваривање права на старосну пензију недостаје до пет година – најдуже до испуњења услова – у складу са прописима о пензијском и инвалидском осигурању.

2.2. Могућност заснивања радног односа на одређено време са лицем које је код истог послодавца било у радном односу на одређено време 24 месеца, на основу члана 37. став 2. Закона о раду

Радни однос у случајевима из члана 37. став 4. може да се заснује и са запосленим који је код послодавца радио 24 месеца по основу ст. 1–3. овог члана и обрнуто, послодавац може да са запосленим који је радио по неком од основа из члана 37. став 4. Закона о раду, заснује радни однос на одређено време до 24 месеца са истим запосленим, у складу са чланом 37. ст. 1–3. Закона о раду, при чему се време које је провео у радном односу по основу члан 37. став 4. Закона о раду не рачуна у законско ограничење из члана 37. став 2. Закона о раду.

3. МОГУЋНОСТ ЗАСНИВАЊА РАДНОГ ОДНОСА НА ОДРЕЂЕНО ВРЕМЕ У ДРУГИМ СЛУЧАЈЕВИМА УТВРЂЕНИМ ЗАКОНОМ О РАДУ

Законом о раду утврђени су и други случајеви када радни однос може да се заснује на одређено време, осим случајева прописаних у члану 37. тог закона, и то:

● **Чланом 48. Закона о раду** – могућност заснивања радног односа са директором или другим законским заступником послодавца – до истека рока на који је изабран на дужност директора, односно до његовог разрешења са те дужности. Директор у складу са законом, односно статутом правног лица, може имати ограничено трајање мандата, са могућношћу поновног избора. У овим случајевима са директором може да се заснује радни однос на одређено време – до истека мандата, односно разрешења пре истека мандата, у складу са одредбама члана 48. ст. 1. и 3. Закона о раду.

● **Чланом 174. Закона о раду** – у случају упућивања запосленог на рад код другог послодавца, запослени са послодавцем код кога је упућен заснива радни однос на одређено време док трају разлози због којих је упућен. Овде се не ради о класичном случају рада на одређено време јер су разлози за заснивање радног односа на одређено време код послодавца код кога је запослени упућен, на страни послодавца који запосленог упућује на рад код другог послодавца (привремено смањен обим посла, издавање у закуп пословног простора, уговор о пословно-техничкој сарадњи и др.). За време упућивања запосленом мирује радни однос код послодавца који га је упутио на рад код другог послодавца и има право да се по истеку рока на који је упућен, врати на рад код послодавца који га је упутио.

НАПОМЕНА:

Овај текст је преузет из *Билтена службених мишљења Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања бр.* 1/2017, који у сарадњи са Министарством издаје компанија Инг-Про доо Београд.

Поступак утврђивања запослених за чијим је радом престала потреба у основним и средњим школама

У наредном тексту ће бити речи о критеријумима и поступку за утврђивање запослених за чијим је радом престала потреба, као и о правима запослених, а све према Посебном колективном уговору за запослене у основним и средњим школама и домовима ученика

Биљана Антић
дипл. правник, просветни инспектор
radni.odnosi@legeartis.rs

Закон о основама система образовања и васпитања („Сл. гласник РС”, бр. 72/2009, 52/2011, 55/2013 и 35/2015 – аутентично тумачење, 68/2015 и 62/2016 – одлука УС, даље: **Закон**), одредбама члана 131, став 1. и 2, прописује да запослени који је у установи у радном односу на неодређено време а остао је нераспоређен или има статус запосленог са непуним радним временом, остварује право на преузимање стављањем на листу запослених са које се врши преузимање.

Наведена листа се утврђује до 15. августа за сваку наредну школску годину у оквиру школске управе по јединицама локалне самоуправе, а на основу пријава установа о запосленима који имају право на преузимање.

Посебан колективни уговор за запослене у основним и средњим школама и домовима ученика („Сл. гласник РС”, број 21/2015 – даље: **Колективни уговор**) одредбама члана 5. уређује поступак стављања запослених за чијим радом је у потпуности или делимично престала потреба у текућој школској години, као и у претходном периоду, и запослених који су засновали радни однос са непуним радним временом, на листу са које се врши преузимање.

Поступак за утврђивање запослених за чијим је радом престала потреба, као и њихова права у основним и средњим школама уређују се одредбама Колективног уговора, чл. 34–40.

Наведени поступак спроводи се после завршетка наставне године како би се благовремено, односно до 15. августа текуће школске године, утврдили запослени за чијим радом је престала потреба у наредној школској години и листа доставила надлежној школској управи.

Посебно указујемо да одредбе члана 131. став 1. Закона, којима је прописано да право на преузимање стављањем на листу са које се врши преузимање, остварује запослени који је у установи у радном односу на неодређено време а остао је нераспоређен или има статус запосленог са непуним радним временом, треба тумачити тако да се оне односе на све запослене у установи који су у радном односу на неодређено време, а не само на наставнике, васпитаче и стручне сараднике.

Према наведеној норми Закона бодују се и запослени у радном односу на неодређено време који су у тренутку бодовања на боловању.

Запослени у радном односу на одређено време се не бодују.

На пример: не бодује се запослени који је у установи у радном односу на одређено време ради замене одсутног запосленог којем мирује радни однос, као ни одсутни запослени кога он мења.

1. са листе запослених за чијим је радом делимично или у потпуности престала потреба (запослени се може преузети само за проценат за који му је смањено радно ангажовање у односу на проценат са којим је засновао радни однос);

2. запослени који су засновали радни однос са непуним радним временом у тој установи (у овој ситуацији не може да се примени институт „преузимања запосленог", већ се запосленом који је у радном односу у школи на неодређено време са непуним радним временом, ако испуњава услове, повећава проценат радног времена на основу решења директора);

3. запослени који су засновали радни однос са непуним радним временом у установама на територији надлежне школске управе;

4. запослени који су засновали радни однос са непуним радним временом из других школских управа уз сагласност школских управа.

Преузимање запослених се може вршити из друге установе после 15. августа (члан 6. став 1).

Запослени може бити преузет из других установа на неодређено време највише у проценту у којем је засновао радни однос (члан 6. став 2).

Колективни уговор одредбама члана 39. став 1. утврђује могућност престанка радног односа запосленом за чијим је радом престала потреба, а коме није могло да се обезбеди ниједно од права утврђених законом, колективним уговором код послодавца или уговором о раду, под условом да му се претходно исплати отпремнина и то најмање у висини која је утврђена Законом о раду, односно која је утврђена посебним програмом за решавање вишка запослених у установама из области образовања у процесу рационализације броја запослених, који се доноси у складу са општим актом Владе којим се уређују та питања.

Исплата отпремнине врши се најкасније до дана престанка радног односа, а исплата свих неисплаћених зарада, накнада зарада и других примања које је запослени остварио до дана престанка радног односа, у складу са општим актом и уговором о раду, најкасније у року од 30 дана од дана престанка радног односа (чл. 39. ст. 2. Колективног уговора).

Сходно наведеном, уговор о раду се не сме отказати пре него што решење којим је утврђено да је престала потреба за радом запосленог, односно да је он остао нераспоређен, постане коначно, нити пре исплате отпремнине.

Одредбама члана 38. Колективног уговора утврђује се коме не може да престане радни однос иако је утврђен као запослени за чијим је радом престала потреба, и то:

1) запосленој за време трудноће или са дететом до две године старости;

2) запосленом самохраном родитељу;

3) запосленом чије дете има тешки инвалидитет;

4) ако оба брачна друга раде у истој установи, једном од брачних другова;

5) запосленом мушкарцу који има најмање 35 година стажа осигурања и запосленој жени која има најмање 30 година стажа осигурања, без њихове сагласности, под условом да не испуњава један од услова за пензију.

Наведеним запосленима радни однос може да престане само уколико се сагласе.

Према члану 60. Колективног уговора директор не може да донесе решење о престанку радног односа, нити на други начин да стави у неповољан положај запосленог који обавља функцију председника синдикалне организације, синдикалне подружнице, синдикалног повереника, чланова органа синдиката, председника окружног, градског, покрајинског и републичког одбора, за време док обавља функцију и по престанку функције.

Директор је обавезан да функционере синдиката по истеку функције врати на послове које су обављали пре избора, односно на одговарајуће радно место (члан 60. став 2. Колективног уговора).

Сходно наведеном, критеријуми прописани чланом 34. Колективног уговора примењују се на тзв. „заштићене запослене" утврђене чланом 38. Колективног уговора, што значи да се они рангирају, али не може да им престане радни однос у смислу члана 39. Колективног уговора, иако су утврђен као запослени за чијим је радом престала потреба, осим ако се сагласе.

Међутим, на запослене утврђене чланом 60. став 1. Колективног уговора не примењују се наведени критеријуми и они се не рангирају.

Актуелне недоумице у примени Закона о становању и одржавању зграда (други део)

И у овом броју разрешавамо недоумице везане за Закон о становању и одржавању зграда бавећи се појмом јавног интереса и с тим у вези новом улогом јединица локалне самоуправе, затим појмом одрживог развоја становања, питањем трошкова управљања и одржавања зграда, али и стамбеном подршком као обликом помоћи која је предвиђена новим законом

Марина Антић
дипл. правник, саветник у Министарству грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре
unakrsni.pogled@legeartis.rs

1. Шта је новим Законом о становању и одржавању зграда проглашено за јавни интерес и која је нова улога општине?

У случају када власници, односно одговорна лица не изврше потребне активности на одржавању зграде, услед чега би могле да настану штетне последице по живот или здравље људи, радове на одржавању зграде преузима јединица локалне самоуправе на терет обавезних лица.

Да би се боље разумела улога јединица локалне самоуправе, потребно је објаснити појам одрживог развоја становања. Чланом 2. Закона о становању и одржавању зграда (у даљем тексту: Закон) по први пут се уводи термин одрживог развоја у области становања, иако у пракси региона он постоји већ дужи низ година. Истим чланом је прописано да одрживи развој становања у смислу овог закона представља јавни интерес. У циљу остваривања јавног интереса Република Србија, аутономна покрајина и јединице локалне самоуправе доносе стратешке документе за спровођење стамбене политике и обезбеђују средства у својим буџетима за испуњење обавеза утврђених овим законом и стратешким документима.

Јединице локалне самоуправе помажу грађанима, одређују урбанистичке зоне и обезбеђују одржавање зграде.

Даље, улога јединице локалне самоуправе може бити да донесе одлуку којом предвиђа бесповратно суфинансирање активности на инвестиционом одржавању и унапређењу својстава зграде, као и да најмање једном недељно обезбеди саветодавну помоћ грађанима за унапређење енергетске ефикасности зграде. Такође, у циљу спречавања настанка штетних последица јединица локалне самоуправе одлуком може да утврди урбанистичке зоне за које прописује обавезу извршења одређених активности у одржавању зграде, а може и да новом одлуком пропише обавезу одржавања спољног изгледа зграде (фасаде) и забрану промене спољног изгледа. Све претходно наведене улоге општине детаљније ће бити објашњене у даљем тексту.

Наиме, чланом 60. Закона предвиђено је да власници или корисници самосталних делова зграде имају обавезу да одржавају своје делове зграде на начин којим се обезбеђује функционалност тог дела зграде према прописима који ближе одређују њихову функционалност и на начин којим се елиминише опасност од

4. Стамбена подршка као облик помоћи државе/јавног сектора за становање и различити видови стамбене подршке, предвиђени новим законом

Појам стамбене подршке дефинисан је чланом 88. Закона као сваки облик помоћи за становање лицу које из социјалних, економских и других разлога не може сопственим средствима да реши стамбену потребу по тржишним условима за себе и своје породично домаћинство.

Треба истаћи и да је Законом о становању и одржавању зграда, између осталих, престао да важи и Закон о социјалном становању којим је ова област била ближе уређена, али и правно утемељена у нашем законодавству тек од 2009. године.

Циљне групе односно категорије корисника стамбене подршке су нарочито:

- бескућници;
- лица којима су значајно нарушени услови становања услед елементарне или друге непогоде;
- жртве породичног насиља;
- корисници права на новчану социјалну помоћ;
- корисници права из области борачко-инвалидске заштите и заштите цивилних инвалида рата;
- лице са занимањем које је недостајуће и од значаја за ЈЛС/државну управу;
- лице без стана, односно без одговарајућег стана, које нема довољно средстава да обезбеди стан на тржишту за себе и своје породично домаћинство, односно да унапреди своје услове становања.

Услови за остваривање стамбене подршке корисника су следећи:

- да је држављанин Републике Србије;
- да је лице без стана које нема у својини стан, односно породичну кућу на територији Републике Србије;
- да је лице које у својини има једино стан или породичну кућу која не задовољава најмање један од услова прописаних чланом 90. овог закона (одговарајући стан у смислу овог закона је стан који испуњава услове према критеријуму просторних услова опремљености основним инсталацијама и конструктивне сигурности и безбедности, као и услове заштите од спољних климатских утицаја и основне хигијенске услове становања);
- да је лице које не може сопственим средствима да реши стамбену потребу по тржишним условима за себе и своје породично домаћинство.

Чланом 92. Закона предвиђени су видови кроз које се остварује стамбена подршка и то кроз:

1) закуп стана по условима непрофитног закупа (давање стана у јавној својини у закуп или субвенционисање закупнине стана);
2) куповину;
3) друге начине стицања права својине над станом или породичном кућом;
4) унапређење услова становања;
5) помоћ за озакоњење стана или породичне куће;
6) стамбено збрињавање.

Важно је у вези са применом Закона напоменути да је Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре упутило мишљење јавним бележницима о тумачењу појединих чланова Закона о становању и одржавању зграда, према којем председник скупштине станара, односно савета зграде који је имао ту функцију пре него што је закон ступио на снагу, може до избора управника да заступа стамбену заједницу.

Такође, и уговори о преносу права на заједничким деловима зграде због доградње могу да се оверавају и пре регистровања стамбене заједнице.

Ако у згради није постојао председник скупштине станара нити је изабран управник, потребно је да власник незаконито дозиданог објекта, као доказ о регулисаним односима, прибави сагласност већине власника посебних делова зграде.

Када је реч о потписима на уговору између стамбене заједнице и особе која стиче право над неким заједничким делом зграде, потребна је овера потписа, а не солемнизација јавног бележника.

Нови правилници за примену Закона о проценитељима вредности непокретности

За примену Закона предвиђено је доношење већег броја подзаконских прописа, од којих је министар финансија за сада донео два нова правилника

Закон о проценитељима вредности непокретности („Сл. гласник РС”, број 108/2016 од 29. 12. 2016) ступио је на снагу 6. 1. 2017. године, а примењиваће се од 5. 6. 2017. године (у даљем тексту: Закон).

Законом се пре свега уређују услови и начин вршења процене вредности непокретности од стране лиценцираних проценитеља, стручна оспособљеност лица, услови за добијање лиценце и друга питања у вези са вршењем процене вредности непокретности. У смислу Закона, **непокретности су:** земљиште (пољопривредно, грађевинско, шуме и шумско земљиште), зграде (пословне, стамбене, комерцијалне, било која комбинација тих врста зграда и др.) и други грађевински објекти, као и посебни делови зграда (станови, пословне просторије, гараже и гаражна места, и друго) на којима може постојати засебно право својине (**у даљем тексту: непокретности**).

За примену Закона предвиђено је доношење већег броја подзаконских прописа, од којих је министар финансија сада донео два, а то су:

1) Правилник о поступку издавања, обнављања и одузимања лиценци за вршење процена вредности непокретности и

2) Правилник о врсти, висини и начину плаћања такси у вези са проценитељима вредности непокретности.

Правилници су објављени у „Службеном гласнику РС”, број 35/2017 од 12. 4. 2017. године, а примениће се од дана примене Закона, дакле од 5. јуна 2017. године.

Лиценца за вршење процена вредности непокретности

Према одредбама Закона процену вредности непокретности врши лиценцирани **проценитељ**, а то је физичко лице које испуњава услове прописане Законом и коме је министар надлежан за послове финансија (у даљем тексту: Министар) издао лиценцу за вршење процене вредности непокретности. **Лиценца за вршење процене вредности непокретности** је јавна исправа коју, у складу са Законом, издаје Министар. Закон је такође прописао да Министар доноси акт којим ближе уређује поступак издавања, обнављања и одузимања лиценце. На основу овог законског овлашћења Министар је донео Правилник о поступку издавања, обнављања и одузимања лиценци за вршење процена вредности непокретности (у даљем тексту: Правилник), којим се ближе уређује поступак издавања, обнављања и одузимања лиценци за вршење процена вредности непокретности (у даљем тексту: лиценца).

Издавање лиценце

Лиценца се издаје решењем, на писани захтев лица које испуњава услове прописане Законом, а који се подноси министарству надлежном за послове финансија (у даљем тексту: Министарство). Решење о издавању лиценце доноси Министар.

Захтев за издавање лиценце садржи податке о лицу које подноси захтев (у даљем тексту: подносилац захтева), као и доказе о испуњености услова за издавање лиценце, прописане Законом:

Решењем се утврђује и период у коме се лицу коме се одузима лиценца не може издати нова лиценца, а који не може бити краћи од једне нити дужи од три године од дана доношења тог решења. Уједно, ово решење је основ за брисање лиценцираног проценитеља из именика лиценцираних проценитеља.

Прелазне одредбе

Изузетно од наведених одредби Правилника за стицање лиценце:

1. Подносилац захтева из члана 48. став 3. Закона – лице које је на дан 31. децембра 2015. године поседовало научно звање доктора наука и било уписано у регистар судских вештака одговарајуће струке Министарства правде, у складу са одредбама Закона о судским вештацима, са регистрованом ужом специјалношћу „процена грађевинске вредности објеката, процена некретнина, процена вредности непокретности или процена вредности имовине" – може у року од 90 дана од дана почетка примене Закона (значи до 5. септембра 2017. године) поднети захтев за издавање лиценце, уз следеће доказе о испуњености услова за издавање лиценце, прописане Законом:

1) диплому односно уверење о стеченом високом образовању на студијама другог степена, у складу са законом којим се уређује високо образовање, односно на основним студијама у трајању од најмање четири године;

2) диплому односно уверење о стеченом научном називу доктор наука на дан 31. децембра 2015. године;

3) примерак уговора о осигурању од професионалне одговорности из члана 12. Закона;

4) доказ о плаћеној такси за издавање лиценце.

2. Подносилац захтева из члана 48. став 4. Закона – резидент Републике Србије који на дан ступања на снагу Закона (6. 1. 2017. године) поседује важећи сертификат за обављање послова проценитеља међународно признате стручне организације за проценитеље – може у року од 90 дана од дана почетка примене Закона поднети захтев за издавање лиценце, уз следеће доказе о испуњености услова за издавање лиценце, прописане Законом:

1) сертификат за обављање послова проценитеља међународно признате стручне организације за проценитеље, као и потврду међународно признате стручне организације за проценитеље да на дан 6. јануара 2017. године поседује важећи сертификат за обављање послова проценитеља;

2) примерак уговора о осигурању од професионалне одговорности из члана 12. Закона;

3) доказ о плаћеној такси за издавање лиценце.

Правилник је ступио на снагу 21. 4. 2017. године, а примењује се од 5. 6. 2017. године.

Плаћање такси у вези са проценитељима вредности непокретности

Према члану 40. Закона Министар доноси акт којим прописује врсту, висину и начин плаћања такси у вези са проценитељима вредности непокретности. На основу овог законског овлашћења Министар је донео Правилник о врсти, висини и начину плаћања такси у вези са проценитељима вредности непокретности, којим се прописују врста, висина и начин плаћања такси у вези са проценитељима вредности непокретности.

Према Правилнику таксе износе:

1) за полагање испита за стицање звања лиценцирани проценитељ – 16.000 динара;

2) за издавање, односно за обнављање лиценце за вршење процене вредности непокретности – по 5.700 динара;

3) за добијање статуса акредитованог професионалног удружења проценитеља – 35.000 динара;

4) за годишње одржавање статуса акредитованог професионалног удружења проценитеља – 16.500 динара;

5) за упис у именик организатора спровођења програма стручне обуке за лиценциране проценитеље – 35.000 динара;

6) за упис у именик организатора спровођења програма континуираног професионалног усавршавања лиценцираних проценитеља – 35.000 динара.

Наведене таксе уплаћују се на рачун јавних прихода Републике Србије.

Правилник је ступио на снагу 21. 4. 2017. године, а примењује се од 5. 6. 2017. године.

Прийремила Редакција Инī-Про

Календар важења правних аката

Прописи који престају да важе или чија одложена примена почиње у наредном периоду:

● **Закон о општем управном поступку**, објављен у „Сл. листу СРЈ", бр. 33/97 и 31/2001, и „Сл. гласнику РС", бр. 30/2010

– престаје да важи 1. 6. 2017. године.

● **Закон о општем управном поступку**, објављен у „Сл. гласнику РС", бр. 18/2016 од 1. 3. 2016, ступио на снагу 9. 3. 2016. године

– примењује се од 1. 6. 2017. године (изузев одредаба чл. 9, 103. и 207. овог закона, које су већ у примени).

● **Правилник о измени Правилника о програму и начину полагања посебног стручног испита за матичара**, објављен у „Сл. гласнику РС", бр. 74/2016 од 2. 9. 2016, ступио на снагу 10. 9. 2016. године

– примењује се од 1. 6. 2017. године.

● **Уредба о изменама и допунама Уредбе о програму и начину полагања државног стручног испита**, објављена у „Сл. гласнику РС", бр. 81/2016 од 5. 10. 2016, ступила на снагу 13. 10. 2016. године

– примењује се од 1. 6. 2017. године.

● **Закон о изменама и допунама Кривичног законика**, објављен у „Сл. гласнику РС", бр. 94/2016 од 24. 11. 2016. године

– ступа на снагу 1. 6. 2017, изузев одредаба члана 24, члана 27. и чл. од 35. до 38. овог закона, које ступају на снагу 1. 3. 2018, и одредаба члана 41, које ступају на снагу 2. 12. 2016. године.

● **Закон о спречавању насиља у породици,** објављен у „Сл. гласнику РС", бр. 94/2016 од 24. 11. 2016, ступио на снагу 2. 12. 2016. године

– примењује се од 1. 6. 2017. године.

● **Закон о проценитељима вредности непокретности,** објављен у „Сл. гласнику РС", бр. 108/2016 од 29. 12. 2016, ступио на снагу 6. 1. 2017. године

– примењује се од 5. 6. 2017. године.

● **Правилник о поступку издавања, обнављања и одузимања лиценци за вршење процена вредности непокретности**, објављен у „Сл. гласнику РС", бр. 35/2017 од 12. 4. 2017, ступио на снагу 20. 4. 2017. године

– примењује се од 5. 6. 2017. године.

● **Правилник о врсти, висини и начину плаћања такси у вези са проценитељима вредности непокретности**, објављен у „Сл. гласнику РС", бр. 35/2017 од 12. 4. 2017, ступио на снагу 20. 4. 2017. године

– примењује се од 5. 6. 2017. године.

● **Правилник о условима које треба да испуни контролна организација, као и начину и поступку рада контролне организације**, објављен у „Сл. гласнику РС", бр. 30/2017 од 31. 3. 2017, ступио на снагу 8. 4. 2017. године

– примењује се од 1. 5. 2017, осим одредбе члана 4. тачка 2) овог правилника, која се примењује од 1. 8. 2020. године.

● **Правилник о међународној потврди (сертификату) о улову и листи производа рибарства за које нису потребне међународне потврде (сертификати) о улову**, објављен у „Сл. гласнику РС", бр. 10/2017 од 14. 2. 2017, ступио на снагу 22. 2. 2017. године

– примењује се од 1. 6. 2017. године.

Имате питање? Имамо одговор!

У овој рубрици дајемо одговоре на нека од питања која сте упутили нашем часопису. Подсећамо да право на постављање питања и добијање одговора имају искључиво претплатници на наш часопис

ЈАВНЕ НАБАВКЕ

Примена Закона о јавним набавкама на уговоре о раду

П: *Молила бих Вас да ми појасните следеће: ППП-и не потпадају под Закон о ЈН, али код Уговора о раду се мора водити рачуна о годишњем износу. Да ли се то односи на годишњи нето износ (плата) или се узима у обзир и нето износ и доприноси укупно? Ако се узима у обзир укупан износ, да ли се рачуна у односу на 500.000,00 на годишњем нивоу?*

О: У ЗЈН-у пише „осим уговора о делу", а не „осим уговора о раду". Дакле, заснивање уговора о раду, без обзира на број запослених, висину бруто и нето плата, не потпада под ЗЈН.

Вредновање понуда

П: *Расписана је јавна набавка. На конкурс се јавило 5 понуђача. Критеријум је најповољнија понуда. Да ли треба да вреднујемо свакој понуђача да би образложио одлуку?*

О: Вреднују се само понуде које су прихватљиве. Оне које нису прихватљиве, не бодују се, а у одлуци се образлаже због чега су неприхватљиве.

Јавна набавка услуге осигурања

П: *Учествовали бисмо испред осигуравајуће куће у јавној набавци једног дома пензионера. С обзиром на то да конкретна осигуравајућа кућа ради само животно осигурање, да ли смо по закону у могућности да тражимо од послодавца да колективно осигурање раздвоји од имовине и ауто одговорности?*

О: Можете тражити да различите врсте осигурања буду раздвојене по партијама како би се повећала конкурентност набавке.

Спровођење поступка јавних набавки на двогодишњем нивоу

П: *Процењена вредност набавке на годишњем нивоу износи 5.000.000,00 динара без ПДВ-а, што је сврстава у јавне набавке мале вредности. Уколико наручилац жели да закључи оквирни споразум са једним понуђачем на две године, да ли је онда процењена вредност набавке 10.000.000,00 динара без ПДВ-а и да ли мора да се спроводи отворени поступак уместо поступка јавне набавке мале вредности?*

Уколико остаје да је јавна набавка мале вредности, а вредност оквирног споразума је 10.000.000,00 динара без ПДВ-а, да ли се мора објавити Обавештење о покретању преговарачког поступка без објављивања позива за подношење понуда и у „Службеном гласнику"?

О: Према члану 39. став 1. Закона о јавним набавкама, набавка мале вредности је набавка која није већа од 5.000.000 динара. У том смислу, ако би наручилац спроводио поступак на двогодишњем нивоу и ако би процењена вредност набавке износила 10.000.000 динара без ПДВ-а, морао би тада спровести отворени поступак јавне набавке.

У наведеном примеру, поред Портала УЈН и интернет странице наручиоца, оглас се објављује и на Порталу службених гласила Републике Србије и у бази прописа.

Припремна настава за полагање пријемног испита

П: *У музичкој школи је планирано одржавање припремне наставе за полагање пријемног испита за упис у средњу музичку школу. Закон о основном образовању и васпитању (чл. 32. став 9) прописао је дужност школе да организује припрему ученика за полагање завршног испита током другог полугодишта осмог разреда, а десет дана пре полагања испита најмање два часа дневно. Да ли је у случају одржавања припремне наставе за полагање пријемног испита, музичка школа дужна да организује припремну наставу у трајању наведеном у члану 32. став 9. Закона о основном образовању и васпитању?*

О: Како не постоји посебан закон за основне музичке школе, одредба члана 32. став 9. Закона о основном образовању и васпитању примењује се и на основне музичке школе. Школа може решењем о 40-часовној радној недељи, у оквиру годишње норме, задужити наставника „припремама ученика за пријемни испит у средњу музичку школу". Овај број часова може бити и већи ако наставнику недостаје часова у оквиру годишње норме од 1760 часова. Нажалост, пракса показује да се наставнику годишња норма обезбеђује кроз „остали послови", а ученици се приватно припремају за пријемни испит.

У основним музичким школама свим наставницима са пуном нормом недостаје око 300 часова на годишњем нивоу. Ово стога што у календарској години наставних недеља има 35, а радних недеља 44.

Солидарна помоћ на основу Посебног колективног уговора

П: *Запослена нам се обратила захтевом за солидарну помоћ, бр. 64 од 20. 1. 2017. године, у ком тражи исплату солидарне помоћи позивајући се на Посебан колективни уговор за запослене у основним и средњим школама и домовима ученика, члан 29. став 1. тачка 3. која гласи: „Послодавац је дужан да запосленом, по основу солидарности, исплати помоћ у случају: 3) боловања дужег од три месеца у континуитету – у висини једне просечне плате једном у календарској години".*

Наиме, именована радница је на боловању – одржавању трудноће непрекидно од 10. 10. 2016. године, а од 6. 2. 2017. на породиљском одсуству.

Нас интересује да ли запослена има право да тражи исплату солидарне помоћи с обзиром на то да се ради о породиљском одсуству.

О: У смислу ПКУ-а за школе, исплаћује се солидарна помоћ за боловање дуже од 3 месеца у континуитету. Ако запослена тражи ову помоћ за време „одржавања трудноће", сматрамо да има право на помоћ јер одржавање трудноће има карактер боловања. Међутим, породиљско одсуство нема карактер боловања, па сматрамо да за то одсуство не следује поменута солидарна помоћ.

Пошто се питање односи на ПКУ за школе, указујемо да је чл. 62. овог ПКУ-а формирана посебна Комисија која је овлашћена да тумачи исти, тако да се за евентуалне недоумице можете обратити и Комисији.

Преглед прописа...

ИЗДВАЈАМО ЗНАЧАЈНЕ ПРОПИСЕ КОЈИ СУ ДОНЕТИ ИЗМЕЂУ ДВА БРОЈА...

ДРЖАВНА УПРАВА

- Одлука о распореду и коришћењу средстава за суфинансирање јединица локалне самоуправе за израду пројектно-техничке документације у 2017. години („Сл. гласник РС”, бр. 33/2017 од 7. 4. 2017)
- Правилник о начину спровођења и методологији примене полиграфског испитивања („Сл. гласник РС”, бр. 36/2017 од 13. 4. 2017)

ПРАВОСУЂЕ

- Одлука Уставног суда РС, број ИУо-235/2016, којом се утврђује да одредбе члана 34, став 2. и став 4. у делу који гласи: „и других прикупљених података” и став 5. Статута Адвокатске коморе Београда („Сл. лист Града Београда”, број 93/16), нису у сагласности са Уставом и законом („Сл. гласник РС”, бр. 30/2017 од 31. 3. 2017)
- Правилник о Обрасцу легитимације помоћника јавног извршитеља, издавању и уништавању легитимације и евиденцији о издатим легитимацијама („Сл. гласник РС”, бр. 35/2017 од 12. 4. 2017)

РАДНИ ОДНОСИ

- Анекс I Посебног колективног уговора за јавна предузећа у комуналној делатности на територији Републике Србије („Сл. гласник РС”, бр. 36/2017 од 13. 4. 2017)

ПРИВАТИЗАЦИЈА, ПРИВРЕДА

- Уредба о измени Уредбе о преносу капитала без накнаде запосленима код издавача медија („Сл. гласник РС”, бр. 31/2017 од 3. 4. 2017)
- Уредба о поступку и начину продаје удела и акција у власништву Акционарског фонда, Фонда за развој Републике Србије и Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање, методом јавног прикупљања понуда са јавним надметањем („Сл. гласник РС”, бр. 33/2017 од 7. 4. 2017)
- Уредба о изменама и допунама Уредбе о утврђивању Програма стандардизованог сета услуга за микро, мала и средња предузећа и предузетнике у 2017. години који се реализује преко акредитованих регионалних развојних агенција („Сл. гласник РС”, бр. 33/2017 од 7. 4. 2017)

НАУКА, ОБРАЗОВАЊЕ

- Уредба о утврђивању Програма промоције науке, научно-технолошких резултата и достигнућа за период 2017–2019. године („Сл. гласник РС”, бр. 33/2017 од 7. 4. 2017)
- Одлука о броју студената за упис у прву годину студијског програма основних академских студија који се финансирају из буџета Републике Србије на Академији за националну безбедност („Сл. гласник РС”, бр. 33/2017 од 7. 4. 2017)
- Одлука о финансирању набавке уџбеника средствима буџета Републике Србије за школску 2017/2018. годину („Сл. гласник РС”, бр. 33/2017 од 7. 4. 2017)
- Одлука о утврђивању Годишњег плана образовања одраслих у Републици Србији за 2017. годину („Сл. гласник РС”, бр. 34/2017 од 11. 4. 2017)

• Уредба о утврђивању Годишњег програма мера за спровођење одгајивачког програма за 2017. годину („Сл. гласник РС”, бр. 39/2017 од 24. 4. 2017)

• Уредба о утврђивању Програма извођења радова на заштити, уређењу и коришћењу пољопривредног земљишта за 2017. годину („Сл. гласник РС”, бр. 39/2017 од 24. 4. 2017)

ВОДОПРИВРЕДА

• Правилник о одређивању случајева у којима је потребно прибавити водну дозволу („Сл. гласник РС”, бр. 30/2017 од 31. 3. 2017)

• Правилник о садржини и начину вођења регистара заштићених области („Сл. гласник РС”, бр. 33/2017 од 7. 4. 2017)

• Уредба о висини накнада за воде за 2017. годину („Сл. гласник РС”, бр. 36/2017 од 13. 4. 2017)

• Правилник о условима у погледу техничко-технолошке опремљености и организационе и кадровске оспособљености за добијање лиценце за обављање делатности вађења речних наноса, као и о начину вођења евиденције издатих и одузетих лиценци („Сл. гласник РС”, бр. 39/2017 од 24. 4. 2017)

ТУРИЗАМ

• Правилник о изменама Правилника о стандардима за категоризацију угоститељских објеката за смештај („Сл. гласник РС”, бр. 30/2017 од 31. 3. 2017)

ФИНАНСИЈСКЕ ИНСТИТУЦИЈЕ, ПРОЦЕНИТЕЉИ

• Правилник о поступку издавања, обнављања и одузимања лиценци за вршење процена вредности непокретности („Сл. гласник РС”, бр. 35/2017 од 12. 4. 2017)

• Правилник о врсти, висини и начину плаћања такси у вези са проценитељима вредности непокретности („Сл. гласник РС”, бр. 35/2017 од 12. 4. 2017)

• Одлука о изменама Одлуке о техничким резервама („Сл. гласник РС”, бр. 36/2017 од 13. 4. 2017)

• Одлука о изменама Одлуке о стицању звања и усавршавању овлашћеног актуара („Сл. гласник РС”, бр. 36/2017 од 13. 4. 2017)

• Одлука о измени Одлуке о спровођењу одредаба Закона о осигурању које се односе на издавање дозволе за обављање послова осигурања/реосигурања и појединих сагласности Народне банке Србије („Сл. гласник РС”, бр. 36/2017 од 13. 4. 2017)

• Правилник о изменама Правилника о стручном испиту за посреднике у промету и закупу непокретности („Сл. гласник РС”, бр. 39/2017 од 24. 4. 2017)

ИНГ-ПРО саветовања

Најава саветовања за мај месец у орīанизацији комīаније ИНГ-ПРО ДОО:

1.

САВЕТОВАЊЕ ИЗ ОБЛАСТИ КУЛТУРЕ:

ДРЖАВНОПРАВНИ ИНСТРУМЕНТИ УТИЦАЈА, СПЕЦИФИЧНОСТИ ЈАВНИХ НАБАВКИ И ПРОГРАМСКО БУЏЕТИРАЊЕ, са ексклузивним римским ручком и обиласком

Датум и место одржавања семинара: петак, 19. 5. 2017. године,
Археолошки парк Виминацијум.

2.

НОВИ ЗАКОН О ОПШТЕМ УПРАВНОМ ПОСТУПКУ (у примени од 1. 6. 2017. године)

Датум и место одржавања семинара: петак, 26. 5. 2017. године,
од 10.00 до 16.00 часова,
Београд, Хотел „Србија", сала „Тиса", Устаничка 127ц.

Програме саветовања, детаље о котизацији, као и све друге информације у вези са тим, можете наћи на интернет страници ***www.propisi.net***, на којој можете попунити и електронске пријаве.

25
ГОДИНА

ЧЕТВРТ ВЕКА С ВАМА

ИНГ-ПРО

www.propisi.net

Јавне набавке и буџети

Грађанско право

Кривично право

Управно право

Привредно право

Радни односи и социјално осигурање

Унакрсни поглед